

VOZARINA – NAČIN OBRAČUNAVANJA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: II Rev 49/1994-2 od 19. travnja 1994.

Vijeće: Veseljko Šeparović, kao predsjednik vijeća,

Gordana Gasparini, Ilija Čuljat, Vladimir Drakulić

i Stanislav Plazonić, kao članovi vijeća

Na prijevoz tereta konferencijskim linijskim brodom (conference liner) primjenjuju se konferencijski vozarski stavovi utvrđeni tarifom (freight tariff) i druge odredbe konferencijskog sporazuma. Prema konferencijskoj tarifi za obračun i plaćanje vozarine za izvršeni prijevoz tereta (drvena građa) mjerodavna je zapremina tereta određena prema vanjskim dimenzijama robe na obali, pri čemu se uzimaju vanjske dimenzije vezova, paketa i sl. onako kako oni ulaze u brod.

Presudom Privrednog suda Republike Hrvatske br. Pž-851/93 od 17. lipnja 1993. uvažena je žalba tuženika i preinačena presuda Okružnog privrednog suda u Rijeci br. P-1374/88 od 9. lipnja 1992. tako da je usvojen tužbeni zahtjev za isplatu dinarske protuvrijednosti USA dolara 4.887,71 na ime razlike vozarine za više ukrcani i prevezeni teret drvene građe.

Protiv pravomoćne presude suda drugog stupnja reviziju je izjavio tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te predložio da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu drugog stupnja na ponovno suđenje. Tužitelj nije odgovorio na reviziju, niti se o reviziji izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je odbio reviziju kao neosnovanu.

Nije ostvaren revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka, jer u postupku nema bitne povrede iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP, na koju Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao revizijski sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 386. ZPP), kao ni bitne povrede iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP, na koju ukazuje revident. Razlozi presude o odlučnoj činjenici, a to je količina tereta preuzeta na prijevoz i prevezena nisu proturječni. Spor nije o činjenicama, već se svodi na pravno pitanje je li za obračun vozarine mjerodavna komercijalna kubikaža tereta drva, kako to tvrdi tuženik, ili je mjerodavna zapremina tereta drva određena prema vanjskim dimenzijama vezova, paketa i sl. onako kako oni ulaze u brod. O ovim činjenicama ne postoji proturječje, a odlučivanje o tome koja je od ovih činjenica mjerodavna za obračun i plaćanje vozarine predstavlja pravno pitanje, dakle, tiče se pravilne primjene materijalnog prava.

U pogledu primjene materijalnog prava, revizijski sud je ocijenio da niti taj revizijski razlog (pogrešna primjena materijalnog prava) nije ostvaren.

U ovom pomorskom sporu, radi isplate razlike vozarine za izvršeni prijevoz tereta drva (jelove građe) brodom P. na relaciji R. - D. (putovanje br. 4/85) po teretnici br. 3. od 24. lipnja 1985. sporno je pravno pitanje, je li za obračun i plaćanje vozarine mjerodavna zapremnina tereta određena prema vanjskim dimenzijama vezova, paketa i sl. onako kako oni ulaze u brod ili je mjerodavna komercijalna količina robe izražena u metrima kubičnim.

Utvrđeno je da se sporni prijevoz, sukladno ugovoru o prijevozu, vršio konferencijskim linijskim brodom (*conference liner*). Pojam "*conference liner*" označava brod koji pripada linijskom brodaru, članu brodarske konferencije, uposlen na linijskom pravcu te konferencije, pa se za prijevoz tereta takvim brodovima primjenjuju konferencijski vozarski stavovi utvrđeni tarifom (*freight tariff*) i druge odredbe konferencijskog sporazuma.

Prema konferencijskoj tarifi vozarina se plaća po utvrđenim dimenzijama od strane brodarar i obračunava se po najvećim vanjskim dimenzijama po širini, duljini i visini.

Vještačenjem je utvrđeno da se količina tereta drveta za prijevoz određuje prema zapremnini robe na obali, pri čemu se uzimaju vanjske dimenzije vezova, paketa i sl. onako kako oni ulaze u brod.

Utvrđeno je, također, da je brodar, putem kontrolne kuće J. R., utvrdio da zapremnina spornog tereta, određena na naprijed navedeni način, iznosi 293.622 metara kubičnih.

Slijedi, dakle, da je tuženik za sporni prijevoz bio u obvezi platiti vozarinu prema utvrđenoj zapremnini drveta od 293.622 metara kubičnih, što, obračunato po jedinici zapremnine od 32 USA dolara, daje iznos od USA dolara 9.395,50.

Tuženik je platio dio vozarine u iznosu od USA 4.508,19, pa temeljem odredbe iz čl. 581. st. 1. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Narodne novine" br. 53/91), ostaje u obvezi platiti utuženu razliku od USA dolara 4.887,71.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je ocijenio da je u pobijanoj presudi pravilno primijenjeno materijalno pravo kada je tužbeni zahtjev usvojen. Stoga je, na temelju odredbe iz čl. 393. ZPP, revizija kao neosnovana odbijena.

Mr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

FREIGHT - CALCULATION METHOD

Carriage of cargo by conference liners shall be subject to conference carriers' rates as specified in the freight tariff and other provisions of the Conference Agreement. According to the conference tariff for calculation and payment of freight for shipment of cargo (timber), the calculation basis shall be the loading capacity determined per external size of cargo ashore where account is taken of external size of bindings, packages etc. the way these are loaded on board.